

LO TEATRO CATALÁ

ANUNCIS
Y RECLAMS
à preus
CONVENCIONALS

PERIODICH SETMANAL INDEPENDENT

DE LITERATURA, ART, NOTICIAS Y ANUNCIS,

Destinat principalment á fomentar lo progrés é interessos del Teatro de Catalunya

Director: D. Joan Brú Sanclement

REDACCIÓ
Y ADMINISTRACIÓ
carrer Aribau
93, 3.er, 1.^a

PREUS PER SUSCRIPCIÓ

En Barcelona. . . 1'00 pesseta trimestre.
Fora. . . 1'50 » »

ULTRAMAR

Semestre. 7 pessetas
Un any. . 12 »

PREUS DE CADA NÚMERO

Número corrent. . . 10 céntims
Id. atressat. . . 15 »

NOSTRE GRABAT

Quant vá publicarse lo poema festiu *La gran Exposició*, vá tenir aquesta obra molt bona acullida que no ha desmerescut encara á pesar del

temps transcorregut. Tres edicions molt numerosas n' han surtit y avuy, com antes, la lleixen los catalanistas ab verdader content.

L' autor, senyor Molas y Casas, pot estar satisfet d' haver realisat una idea que li vá per-

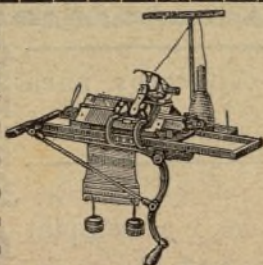

métrer lluhirse com á excelent poeta lírich, y que vá donar ocasió de demostrarse hábil dibuixant al jove artista R. Miró Folguera que vá ilustrarla ab molts grabats de verdadera gracia.

Avuy ne posem un en aquesta mateixa plana: lo que representa la escena culminant de la *Se-*

ssió de las Estátuas, y le publiquem ab gust, porque es un assumpto purament catalá, representat per personatjes catalans que recordan tots glorias de la Patria, y porque vé á ser com lo que'ns obrirá la porta pera presentarne potsé altre día alguna més de la mateixa classe.—P.

VICTORIA

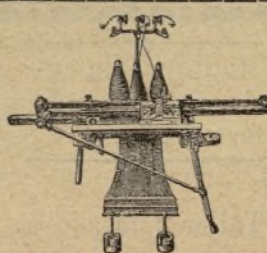
¡VICTORIA!

Es la máquina mes perfeccionada y la que proporciona la millor manera de guanyarse la vida á casa. S' hi fan mitjas, calcetins, camisetas, y demés géneros de punt. Preus reduhits y ensenyansa gratis.

Pera tota classe de datos, dirijirse al operari constructor

N. AGUSTI MANYOSA

Archs de Junqueras, 4, 1.er

CONCORDIA

La forsa del consonant.

O l' apassionament.

O l' afany de singularisarse.

O l' desitj de parlar de lo que un no enten.

O qualsevol altre qualificatiu per aquest estil, pot aplicarse á certs periodistas que á voltas se fican, com se sol dir, en camisa d' onze varas.

Perque, aixís com no falta qui en tot vol donar lo seu parer, y així com hi ha gent estranya que's diferencia extravagantment de la generalitat de las personas, y s'ers tant ofuscats que per aqueixa precisa circumstancia no veuen las cosas claras si están més enllá del seu nas, y poetas tan poch favorecuts per las musas que no acerten á fer versos ab la galanura qu' ha de ser son primer ornament y que únicament logran tréurels, després d' apurar molt sa imaginació, per la forsa del consonant, se troban també autors de treballs literaris en prosa que, dominats per l' influencia de las causas que acabem de anomenar, confeccionan articles ó escrits diversos que apareixen en las planas dels diaris aparentant tractar assumptos d' una manera seria, quant en rigor de veritat mereixen ben poch que se'ls tinga en la deguda consideració.

Un periódich local ha fet venir á nostre pensament lo qu' ara acabem de dir, tractant diumenge passat ab la extranya y peculiar lógica acomodaticia que li es propia, un assumpto que entra de plé en la esfera dels que s' avenen bé á que 'l tractem en nostras columnas.

Lo colega á que 'ns referim censura la conducta del Excm. Sr. Gobernador civil al manar que las funcions de teatro no s' acabin més tart de dos quarts d' una.

Y comensa calificantlo de governador anticuat, y segueix suposantli ideas de regositj en contra las empresas que no li consta que 'l Gobernador las tingui, y acaba contant un acudit tonto y xabacá que diu ideat per cert autor enginyós, acudit que Déu la'n guart á cap empresa de posarlo en práctica si no vol perjudicarse per tots conceptes.

Pero ab tot lo qu' escriu, nostre company de premsa no dona ni una sola rahó per atacar lo que tracta d' atacar; aixó es, la disposició de que las funcions s' hagin d' acabar no mes tart de dos quarts d' una de la nit, com diu lo reglament.

Perque lo diari aludit no ataca la disposició que fa l' acte obligatori, ni tampoch al ministre que va donar semblant disposició, sino que intenta ridiculisar á nostra primera Autoritat civil en un cas en que aquesta está perfectament dintre del estricte compliment del seu deber.

Parla l' autor del escrit causa de las presents ratillas, d' un reglament *trasnochado*, quant precisament lo reglament en qüestió, no sols no es *trasnochado*, sino qu' es lo més modern que

existeix sobre aquest assumpto dels espectacles públichs, y afirma qu' aquí hem passat anys enters sense que ni empressaris ni gobernadors hagin trobat á faltar l' aplicació de preceptes, per més que sigan preceptes dictats naturalment pera que 's compleixin.

Aixó son rahons de peu de banch. Digui 'l diari en que apoya la seva censura; manifesti quina facultat que no tinga s' atribueix lo governador quant mana cumplir lo reglament vigent ara sobre policia d' espectacles (y no que se suposi vigent sense estarho); dongui rahons contundents y datos irrefutables pera apoyar la seva idea; no deixi traslluhir en son petit article l' afany apassionat que 'l guia en contra de la Autoritat superior civil de la provincia, y allavoras trobará lectors imparcials y personas justas y sensatas que, al donarli la rahó que ostentará, trobarán digne y, sobretot, formal semblant modo de procedir.

No trobi censurable l' afany del senyor Vívanco en fer cumplí'l reglament y ataquí lo que ab gran ridiculesa, impropia de nostres temps, lo reglament disposa: aduheixi 'ls motius,—que no 'n faltan—pera demostrar la inoportunitat y 'ls inconvenients del article 17 del Reglament de 2 d' Agost de 1886; proposi la manera de conseguir la reforma d' una exigencia reglamentaria tan estranya; no 's fiqui en si las empresas poden ó no, per' acabar á tal ó qual hora, oferir varietat d' espectacles; no reduheixi una qüestió d' interés general aduhint un argument tant petit y de esquifida importancia com lo de que en Novetats van las funcions á pas de aruga encara que acabin tart, y allavoras tindrà apoyo en sos companys de premsa y no 's trobará com ara que molts ni fan cas de lo que diu y que si algú, com nosaltres, se 'ns ocupa, ho fa sens poderli donar rahó en la forma qu' ell emplea, encara que en lo fondo 's troba coincidint ab sa opinió de que no hi hauria d' haver trabas en lo reglament respecte de tal assumpto, ja que no hi ha cap ley que dicti trabas sobre aquest particular y ja que més valdria que 'ls gobernadors s' ocupessin de cosas més importants en lloch de tenir que saber á quina hora acaban las funcions teatrals pera que 'l públich se retiri á sos respectius domicilis.

Perque no 's cregui pas ningú que nosaltres considerem bo l' acort del ministre al dictar semblant ordre reglamentaria.

¿No 's pot un passejar per la Rambla á l' hora pue vulgui? ¿no pot un pèndrer la fresca després de dos quarts d' una, sentat en la galeria de casa seva? ¿no pot pèndrer xocolata en qualsevol café? ¿no 's pot dí 'l rosari, si 's vol, passada la mitja nit? ¿no vá á balls de màscara tothom que vol fins á las quatre de matinada? ¿no 's poden celebrar en qualsevol casa reunions més tart de tal ó de qual hora? ¿Existeix tal ve-

Carme, 33

Máquinas de cusir, máquinas de fer mitja

SANTASUSANA

PREUS SENS COMPETENCIA

Taller pera adobar tota classe de máquinas — Se ven á plassos y al comptat

Carrer del Carme, 33.—BARCELONA

Aparatos para pendre duxas.

Carme, 33

gada en la Constitució vigent algun article ó disposició que regularisi directa ni indirectament la manera com han de donarse las representacions escénicas? En la mateixa llei de Propietat Intelectual de que deriva 'l actual Reglament, ¿pot trobarshi res que á aquest fet se refereixi? No. Donchs, ¿perqué un ministre, y precisament ministre lliberal, vá concebir tant extrany y antiliberal propósit?

Aixís podria exclamar-se l'autor del escrit que critiquem, qu' aixís buscaria, pera tallarla, l' arrel de la planta que té 'l mal, y no s' ensenyaria contra qui déu cuidar precisament aquella planta. O en altres termes, exposant ideas sèries y no argumentacions més ridículas que la disposició que vól combátrer, podria fer més cosa de profit, que no pas ara que se singularisa parlant d'un cas que no enten prou, mostra apassionament, no contra qui deuría ser objecte de la censura, sino contra una Autoritat de determinada comunió contraria en política á la del diari que dóna acullida á tals escrits, y's veu obligat, com aquells poetas pobres d' imaginació y de inventiva, á torturar son cervell que sols li proporciona arguments qu' ell utilisa per' sortirse del pas de criticar al adversari polítich, de igual manera qu' utilisa potsé 'l poeta qu' hem dit las paraulas que li acudan, —fins 'sent impropies del vers, —obligat per la forsa del consonant.

P. DE R.

La meua idea

Aixó 'm fa exclamar la detinguda lectura dels dos articles que 'l senyor de la Vallière ha publicat en los números 36 y 37 d' aquest popular setmanari, pera rebátrem la idea que exposi alegant que 'l critich musical tindria que manifestar los coneixements que respecte á la música posseheix, ahont los ha adquirit y quin professor los hi ha ensenyat. Lo estimat amich senyor de la Vallière diu que aixís d' eix modo surtiria crítica apassionada, parcial; la simpatia ó antipatia del autor seria lo regularisador de la crítica de la obra; la diferencia d' escola seria prou motiu per enfonsar la obra y al autor; y per fi, acaba dihent (esgarrintse mos lectors) *que precisament causa més mal al progrés artístich (per lo que pot desviá á la educació musical) lo mestre-critich que no 'l critich adolzenat, lo de la terrible constelació.* ¡Y aixó ho diu un senyor que sembla que, si no es músich, sab molt de música.

Jo també estich ab vosté, amich Vallière. Y desde avuy trouaré contra 'ls metjes per ser ells quins en compliment de sa professió firman los certificats de defunció, y alabaré als curanderos perque aquestos al menos si no curan... matan. Pero vingui aquí, sant cristiá de Jesucrist, amich de la Vallière. ¡No ho diu vosté mateix en un de 'ls párrafos següents que 'l critich musical no es com lo critich dramátich, —desautorisant d' una plomada al académich

senyor Cañete y als nostres crítichs dramátichs Ixart, Sardá, Roca y Roca, y altres, —ja que per la dramática lo verdader critich es lo públich, fent orelles de mercader á tot lo que puguin dir aquells declarant ésser lo públich l' *únich* censor de la seva obra? ¿No diu aixó vosté, senyor de la Vallière, en lo séptim párrafo del primer article á que contesto? Donchs en lo següent diu: «en quant á música, ja es altra cosa: deixant apart l' *indispensable estudi y coneixements que requereix la justa apreciació d' un treball musical...*» y no vull seguir copiant en favor de la meua idea perque ho faria de tot l' article. Si vosté mateix creu *indispensable* pera l'exercici de la crítica l' estudi y coneixements musicals, ¿perqué posaria la ploma á mans d' aquells que ni l' estudi ni 'ls coneixements indispensables tenen pera emétrer judici just é imparcial?

Aixó de que 'ls mestres siguin parcials y falibles com los de la constelació, no ho negaré, ja que la infalibilitat es desconeguda y la perfecció no's troba de teuladas en avall; pero si aquell que sab's equivoca ¿qué farà aquell neófit que no sab diferenciar un acord de tónica d'un de séptima dominant?

Y deixant ja 'l primer article, passo al segon per ocupármem molt somerament cumplint aixís las indicacions del Sr. Director que diu necessitar l' espay per altre original.

Va seguint lo distingit amich senyor de la Vallière anatematissant y excomulgant als mestres, dihent que provará lo que dit queda en lo precedent article, demostrant la *impossibilitat* (tal com s'óna) de que 'l mestre puga jutjar y fer válit son concepte (¿encara mes?) en las obras dels demés autors. ¿Y cóm ho proba? Dihent que ab las mévas mateixas armas demostrará lo equivocat de mon juhi, y donant patent de nulitat sens cap classe de retribució, á tots ó á la major part de redactors crítichs musicals de 'ls periódichs que en mon escrit vaig citar sens escullirlos al etzar, sino de la manera que m' acudiren á la memoria, olvidantme (ho confesso ab tota sinceritat y confessió de part relevació de proba) del critich musical de «La Nouvelle Revue» Mr. Gallet. Los dos ilustres Pougin y Bellaigüe no sabemde quina redacció forman part, ja que tenim á la vista la llista complerta de totas las publicacions periódicas que á Paris veuen la llum, y, la vritat, no hi hem sapigut trobar los dos noms dels ilustres senyors citats. Aixó, Sr. de la Vallière, no vol dir neguem ó posem en dupte la ilustració que vosté diu posseheixen los que colaboren en las dos revistas mes importants de Fransa, sino que com que vosté diu que valen més que alguns que jo he citat (sens dir quin es lo qui reb tal carpetasso), me veig obligat á dir que 'ls dos restants de vosté, amich Vallière, ni de nom los coneixem.

Lo mateix aproximadament li déu passar á vosté ab alguns dels escriptors citats; perque si 'ls conegué, no ignoraria los mérits que tenen dintre l' art musical pera poder jutjar ab los *indispensables coneixements* que's requereixen las obras d' art. Y aquí podria exténdrem en innombrables consideracions en apoyo de una idea poch meditada per 'l Sr. de la Vallière. Pero no vull passar la oportunitat per preguntarli al distingit amich que motiva aquestas ratllas, quinas obras musicals didácticas coneix lo Sr. de la Vallière que portin la firma de

CÁPSULAS MORRUOL TÓNICH RECONSTITUYENTS

DEL DOCTOR PARELLADH

compuestas de Morruho (principi actiu del oli de fetje de bacallá)

PEPTONAT DE FERRO é HIPOFÓSFITOS DE CALS Y SOSA

La gran popularitat que en poch temps han lograt las Cápsulas del Dr. Parellada y l' ús constant que'n fan los metjes, son lo millor testimoni d' aquest remey eficaç y conegut ja en tot Espanya.

LAS CÁPSULAS TÓNICH RECONSTITUYENTS

s' administran ab éxit en las clinicas de la Casa de Misericordia, Casa de Caritat y en los hospitals de Santa Creu y del Sagrat Cor, ahont han sustinut ab ventajá al oli de bacallá, de tant difícil y repugnante administració.

Preu de la capsula de 40 cápsulas, pessetas 2'50. Venta al en grós, farmacia d' Escribá (Fernando VII): á la menuda, en totas las farmacias

Félix Clement. ¿Sab lo número de composicions que ha donat a la estampa en Joseph d'Ortigue? ¿Quantas ne coneix d' en Marcillac? Pues jo no 'n coneix que tinguen lo caràcter tècnich ó didàctich, d'aquets senyors, ni una, ni mitja. Sols sé, perque en ells he après un poch de la música, que Mr. Clement es l'autor de la monumental obra teòrica musical titulada: *Historia general de la música religiosa*, obra sens dupte que deuen y tenen que consultar tots aquells que de música d'iglesia tractar vulguin. Sols sé, perque en ella hi après un poch de la música, que Mr. Ortigue es l'autor d'una obra titulada: *La música en la iglesia*, que ha valgut a son autor las mes corals felicitacions; que es l'autor de una infinitat de treballs teòrichs que li han valgut lo nom y la reputació que tot músich, verdader músich, li concedeix. De Mr. Marcillac sols sé qu' es l'autor d'una magnífica y concienzuda obra titulada: *Historia de la música moderna* que li ha donat la calificació de sabi teòrich-musical. Y en fi: ¿quina obra coneix, lo meu intelligent amich Sr. de la Vallière, que tingues caràcter pràctich musical y que portés la universalment respectada firma de Mr. Getis?

Yo no 'n coneix cap; pero en cambi es l'autor de la *Historia general de la música*; es l'autor d' un *Resumen filosòfic de la música*; es l'autor de la *Biografia universal de músichs y bibliografia general de la música*, y altres que no cito. Puig aquets son los autors que jo citaba, salvo lo sapientísim ex-director del Conservatori de música de Bruselas, que son coneguts per los innumbrables treballs teòrichs musicals que han donat a la estampa, ab los quals s' han creat una reputació sòlida, un nom respectat y respectable y han comunicat una fe cega a sos lectors basada en los coneixements que de música posseheixen.

Aquets mèrits ostentan los autors per mi citats. Ja véu lo senyor Vallière que per sapiguer qui son no he tingut necessitat de preguntar per sos estudis y ahont los han cursat. M' ha bastat lleir sos treballs pera no confondre los ab los de la terrible constelació. Per aixó sas crítiques son admirables treballs literaris per sa forma y més admirables en cara per son fondo científich que porta al lector lo convenciment de son concepte.

Respecte a la hermosa obra del Mtre. Gounod, sols tinc que fer una observació. Ab lo que diu lo erudit amich senyor de la Vallière, tothom se creurà que l'autor de lo *Gallis*, per fer lo judici crítich de *Don Juan*, de Mozart, tingué que menester tots setanta dos anys que avuy dia té, quant sols tingué que menester los coneixements indispensables y agafar la partitura y, ab ella a la vista, darnos lo just y cabal concepte que n' ha format.

Y acabo, amich Director.

Lo benivolgut amich senyor de la Vallière me cita un cas recent que encara, diguemho aixís, lo estem tocant: l'estreno de la obra de Mascagni *Cavalleria rusticana*.

Deixant apart lo estrany procedir del mestre Pedrell publicant en lo diari «La Vanguardia» aquell article tant faribundo contra la obra d' en Mascagni que encara no s' havia fet sentir, prejugant d' eix modo una obra nova per complert; no comprench en lo mestre Pedrell, lo fet que donà al

públic ab motiu de la *Cavalleria rusticana*, perque es un dels pochs músichs que hi ha a Barcelona que reuneixen lo doble caràcter de excelent músich y distingit home de lletras. Pero lo mal pas fón donat y ab ell lo mestre tortosí rebé las mes acerbas censuras de tots los que al cultiu de la música 's dedican. de tots los *amateurs*. Mes si es vritat me estranya en gran manera la conducta incomprensible del mestre Pedrell respecte a *Cavalleria rusticana*, gens ni mica m' estranya surtissin los crítichs del «Diario», y «La Renaixensa» tan manso'l primer com destemplat lo segon; perque (la vritat: cap d' ells se diu Lavoix, Weber, Gallet, etc.) estich, segur que son judici fón etmes sens fer un estudi analítich ab la partitura a la vista, respecte l'obra musical, y sens ocupar-se ni poch ni molt de las condicions líricas del llibre. ¿Compren lo senyor de la Vallière perque va surtir lo que va surtir? Lo Sr. Rodríguez qui també 'n surt mal parat de las mans del senyor de la Vallière, al preguntar-li lo qui suscriu si havia llejit ab la detenció deguda, avans de escriure la crítica publicada en «La Renaixensa», la partitura per cant y piano, contestà ab tó de Mecenás que per rés la tenia que menester, tractantse d' una obra tant bunyol. ¡Aixís es lo crítich musical de «La Renaixensa»!

Impensadament, sens dupte, cita lo intelligent amich Sr. de la Vallière lo crítich de «La ilustración española y americana», académich de la Real de san Fernando. Sr. Esperanza y Solá. Pues, a éll m' atinch. De la *Caralleria* ne va dir tot quant se podia, fent ressaltar las bellesas de inspiració que conté, com també los passatjes en los quals demostra la inexperiencia en la orquestació, en tot lo que s' hi véu lo reconeixedor de certs recursos que denotan una inteligencia no gens vulgar.

Y ara vé 'l bó. ¿Ha llejit lo Sr. de la Vallière lo discurs que lo Sr. Esperanza escrigué al ingressar en la Academia? Lo que allí diu dit senyor extracantho de l'obra del jesuita Esteve de Orteaga, es completament lo contrari de lo que proposa mon contrincant. O si no, llejeixi mon estimat y distingit amich Sr. de la Vallière, lo citat discurs del senyor Esperanza en sa plana 19 ratlla 17 fins al últim de la plana 22 acabament del párrafo primer, y allí hi veurà lo que 'l P. Orteaga déya que ha de reunir lo crítich musical per ésser tal. Llejeixi també mon amich la contestació donada per 'l Sr. J. Monasterio en la plana 73, párrafo últim.

En lo un y l' altre hi veurà l' amich a qué contesto, ben clà y manifest las condicions indispensables que ell deya al primer de sos articles que ha de reunir lo crítich pera fer una justa apreciació d' un treball respecte a sa armonisació é instrumentació, etc. etc.; coneixements que—dich jo—constitueixen la personalitat artística d' aquell que ve obligat a encanyar la opinió impersonal del públic. Y 'l Sr. de la Vallière, dirigintse a aqueix mateix públic, li diu que no 's fhi de las crítiques massa amatentas y precipitadas y molt menos d' aquellas que *avants d' hora* poder induhirlo a una apreciació falsa. Aquí té la paraula lo mestre Pedrell per defensar sa obra crítica de la *Cavalleria rusticana*, y rebàtr lo que d' éll deixan dit.

Y prou.

Vaig a resumir.

CONSTRUCCIÓN DE TEATROS SERVEY COMPLERT Y BO

pera guardarropias

Per informes y detalls, dirijirse al fuster del carrer de Caspe, 75,
al costat de la botiga de comestibles

BARCELONA

PREUS

de tarifa pera publicar anuncis en aquel periodich

Tot lo peu de plana.	dos pessetas per inserció
Dos anuncis en plana.	una » » »
Tres anuncis en plana	75 céntims » »

Fent l' inserció per un trimestre s' hi fa rebaixa

Lo crítich, per serne, té que conéixer indispensablement de la música sa historia y filosofia; té que conéixer las diferentes escuelas en que 's manifesta aquest art sublime per essencia; té que sapigué apreciá lo valor de una bellesa en sa part calitativa ja que es sabut que en cosas d' art val mes la calitat que la quantitat; té que sapiguer apreciar ab ull certer la diferencia que hi há de la autoritat á la rahó, de lo arbitrari á lo intrínsech. Té que estar dotat d' un esperit just y generós, pero convensut, mirant que sa crítica tingui mes de intima, d' amiga, que de domine, ja que lo mateix se pot pérdrer per massa que per poch en sas advertencias y observacions. Déu procurar convéncer d' una manera acabada, exposant, sens pedanteria, las rahons en las quals apoya sos principis artístichs musicals, olvidantse per complert de la escola de música pera qu' éll té preferencia.

Y al demanar imparcialitat, vol dir que té que fer cas omís de sas tendencias y aficions artístichs, tendencias y aficions que sols poden haver nascut al escalf del estudi de 'ls bons autors de totas las épocas. En fi, La meua idea s' enclou en aquets dos punis del P. Esteve de Ortega: *Lo crítich té que tenir una «iluminada inteligencia unida á un cor sensible.»*—ARMANDO DE LA FLORIDA.

Amorosa.

En ple estiu te coneguí,
bella y hermosa nineta,
y com qu' ets tan xamoseja,
mon pobre cor vás feri.

Dintre d' ell per tu sentia
jo la més gran il·lusió,
estimante tant de debó
com un altre no faria.

Vaig declarart' mon amor
tenint en tu jo confiança,
y 'm vas doná una esperansa
que va entrar-me dintre 'l cor.

Vas vénrer tant positiu
l' amor que per tu sentia,
qu' allavors, ma bella aymia,
ton cor com lo sol de estiu
cremaba vessant amors,
y jo de tu il·lusionat,
veya la felicitat
que juntaba nostres cors.—

Han passat los jorns d' estiu
tan alegres y armoniosos,
quant eran ¡ay! mólt dítxosos
per lo nostre amor tan viu.

Passá també la tardor
semblant tempestas en gran,
la que va anar refredant
l' amor de dintre 'l teu cor.

Y ara en plé y crudel ivern
que dels arbres treu la fulla,
veig jo que ni una despulla
resta del amor etern
que tu 'n jurabas ¡ingrata!
y al ferne mal avarany
causas l' últim desengany,
perque 'l teu cor al meu mata.

M. GARDÓ FERRER.

REVISTA D' ESPECTACLES

NOVETATS.—Dijous de la setmana pasada, ab una funció á benefici del distingit actor y director senyor Mario, 's despedí del públich barceloni la notable companyia que ha vingut actuant durant los mesos de Juny y Juliol en lo expressat teatro. Se posá en escena la bellíssima comedia de Moratin *El viejo y niña*, que fón despenyada de una manera acabada per quants hi prengueren part, alcansant cada un d' ells y en conjunt llarchs y merescuts aplausos. Lo senyor Mario representá admirablement lo tipo de vell gelós casat ab una dona guapa y jove, tenint detalls acertadíssims y vestint lo personatge de una manera irreprotxable. La senyoreta Martinez y la senyora Guerra interpretaren á conciencia la seva part, lo propi que 'ls senyors Ortega (D. Lluís) y Rossell, qui estingué felís en lo seu paper de criat, dihent mólt bé la graciosa relació del segon acte. Al final de la comedia tots los artistes foren cridats repetidas vegadas á la escena, essent presentada al beneficiat senyor Mario, una artística corona de plata, imitant llorer, y renovantse 'ls aplausos ab que lo públich demostrá la simpatia que té per lo senyor Mario y la companyia que dirigeix.

Com á fi de festa 's repetí la sarsuela *La salsa de Aniceta*, en la que lo senyor Rossell fén gala de la seva gracia, fent riure al públich á desdir ab los seus acudits y havent de repetir las coplas diferentes vegadas, fins que 'n cantá algunas en catalá.

Terminada la funció fón cridat novament á la escena lo senyor Mario, qui 's presentá junt ab los demés actors, despedintse aixís del públich de aquesta capital. Satisfet pot estar lo senyor Mario y convensut del apreci en que 'l té lo nostre públich, que ha acudit al teatro de Novetats á fi de recompensar los esforços que, pera compláurel, ha fet lo notable actor.—M.

ELDORADO.—Ab molt bon peu inaugura sas funcions dissapte passat en aquest teatro la notable companyia que dirigeix lo estudiós actor senyor Romea.

Forman part de aquesta companyia la distingida actriu senyora Gorriz y la aplaudida tiple senyora Romero. La primera en *El difunto Toupinel*, obra estrenada per los mateixos actors en lo teatro Principal aquest últim ivern, demostrá lo seu domini de la escena y digué la seva part ab molta seguretat y gracia. La senyora Romero, tant en *Carmela* com en *Manzelle Nitonche*, feu gala de las bellas cualitats que l' adornan, obtenint repetits aplausos.

No hi há que dir si lo senyor Romea ha desplegat tota la seva vis cómica en quantas funcions ha pres part. Es aquest un actor estudiós y un bon director además, com ho está acreditant en totas las obras que ha posat en escena, en las que ha presentat sempre un notable ajust.

Están preparantse en aquest teatro pera estrenarlas á la major brevetat, la opereta en dos actes, música del mestre Suler, *El collar de perlas* y las sarsuelas en un acte *La boda del cojo* y *El mocito del barrio*.

De totas ne parlarem á son degut temps.—M.

PELUQUERÍA ARTÍSTICA

Saló per' afeitar, tallar y rissar lo cabell,

DE

LLUIS ANGLADA

GRAN ASSORTIT DE PERRUCAS
y tota classe de postissos per' artistas de teatro
Boters, 8, entressuelo

ARXIU LIRICH-DRAMÁTICH

DE

BONNIN GERMANS

COPISTERIA DE VERS Y MÚSICA

Se serveix per tot Espanya á preus baratos

Carrer del Vidre, 2, quart, Barcelona.

Despatx cada dia, fins á las 10 del vespre.

TEATRO GAYARRE (Nou Retiro).—La pessimista impressió que 'ns féu lo cartell publicat en dit teatre per l' empresa Serazzi y la confirmació de nostre pessimisme en quant comensaren a funcionar los dos quartetos, nos obligá en la passada setmana a fer present a dita empresa que no anaba per bon camí, y fins a indicarli las reformas que debia realisar y aquestas no pas perque creguessin en la possibilitat de donar *Lohengrin*, *Gioconda* etc., sino pera seguir tant sols explotant lo gastat repertori de *ripiego*.

Desgraciadament pera dita empresa, nostras prediccions se confirmaren a la mitat de la primera setmana del debut en que va cessar aquella gestió. Ni l' art ni 'l públich li deuen cap agraïment.

La nova empresa comensá dos dias després de la suspensió d' espectacles de la primera; aixó es, lo passat dissapte, posant en escena la única ópera que pot mitj' anar, *Gli Ugonotti*, ab l' aditament del barítono Sr. Carbonell Villar, tant conegut com aplaudit de nostre públich.

La nova empresa ha recullit una herencia desacreditada, lo qual podria fer penosa la seva marxa, a no tractarse d' estar d' ella encarregada persona que, com diu lo ditxo, castellà «sabe donde le aprieta el zapato.»

Així ho proba l' ajust del dit Sr. Carbonell y 'l concurs de Perez Cabrero; pero es precisa una tiple lleujera bana, un baix que puga alsar y alguna altra reforma, perque *Gli Ugonotti*, passada com es ja la novetat de sentir a Angioletti pert part del atractiu, y aquet distingit artista té regular repertori.

La Sra. Bassi mereix las simpatias dels concurrents, y no creyem difícil que ab los elements artistichs ab que 's conta y los que inòiquem, pogues oferirse alguna ópera per assegurar l' éxit artistich y del negoci.

¿Ho farà la empresa? Pensem que sí.—R. G.

CIRCO EQÜESTRE.—Dissapte tingué lloch lo estreno de la pantomina acuática composta per Mr. H. Cottrelly ab titol de *Las bodas de Saltamontes en Miramar*, la que vindrá a donar nova importancia a l' espectacle ab que actualment terminan las funcions del Circo. En ella, hi ha infinitat de incidents cómichs que fan mes naturals y apropiadas las remulladas de quants hi prenen part, pues no falta argument a la nova pantomina, cosa que no tenia la anterior.

Continúa l' éxit del príncep rus Douroff y de la simpática nena Leontina en sos treballs al trapeci.—X. P.

BELLAS ARTS

SALÓ PARES.—Aquesta setmana no hi ha tetera ó lloch de preferencia, y es que 'l senyor Parés ha volgut organisar una exposició ocupant tot son gran saló ab las obras que ja tenia mes ab las que, procedents de la Exposició General, li han sigut portadas.

Lo grandió local queda per complert ocupat y las obras que s' hi exhibeixen están bé. No 'ns en-

tretenim en detallarlas, perque totes son conegudas y jutjadas. Lo sensible es que las transaccions son nul·les ó poch menos.

En lo nou edifici que s' està aixecant en lo saló de S. Joan, per cert a pas de tortuga (y dihem aixó perque al comensarse las obras dels palaus de la Exposició del 88 nos prometeren per aquella fetxa qu' estaria llest tot lo primer pis, y 'ns trobem ja a la mitat del 91 y encara no hi som) los arquitectos autors han tingut lo bon pensament de posarhi escultura, cosa que tots los artistas podrian ferho també en las casas de luxo, com per exemple a casa 'n Marcet, etc., etc., etc., que en tant gran número 's construeixen en nostre Ensanche. Siga com vulga, los senyors Sagnier y Domenech Estapé, a qui felicitem per son bon acort, han determinat que en la nova Audiencia, (millor dit que Palacio de Justicia,) hi hagi molta escultura, y han comensat per encarregar 21 alts relleus als senyors R. Atché, P. Carbonell, J. Reynes, M. Fuxá, T. Tasso, L. Puiggener y A. Alentorn. No recordem 'ls assumptos; mes entre 'ls indicats n' hi ha que no havem sapigut trobar l' analogia que tinguin ab un edifici pera administrar justicia y 'l tema demanat.

Y ja que parlem d' obras, innovem a nostres lectors que en lo edifici restaurant del Parch, deixat sense acabar per envejias professionals, s' hi torna a treballar ab intenció de deixarlo prompte acabat per complert. Aquella construcció qual projecte fou combatut per tots aquells que no hi veuen mes enllá de sas passions y gelosias d' ofici, será sens dupte un dels que mes cridarà l' atenció dels inteligents per sa diversitat de líneas, esbeltés y novetat del conjunt. De pas fem saber als escultors, que en dit edifici hi ha projectada molta escultura.

No volem acabar aquestas pocas ratllas sense fer una pregunta als senyors Falqués y Fuxá, y es: ¿Quant comensarán, y ahont, lo monument del enginyer Ildelfons Cerdá? Perque té poca gracia encarregar una obra que ocasiona molts desembolsos, pera deixarlo després a un ab las barras al sostre. Alló de que no troven lloch, ahont emplantarlo, son historias. Si ho buscan bé y ab ganas, ja 'n trobarán.—U. D. O.

SECCIÓ DEL GRACIOS

L' hábit no fa 'l monjo.

SONET

L' hábit no farà al monjo; pero tapa al que porta de temps buyda la tripa, perque 'm passa (y per cert bastant m' empipa) lo que ara de ma boca aixís s' escapa.

Quant surto a passeijá ab barret y capa, fumant un bon purasso ó bé la pipa, aixís que algun amich pe'l carré 'm guipa fent ¡psit, psit! me segueix fins que m' atrapa.

Me convida a dinar, casi m' estripa la capa estirant fort y dihent: ¡Vina, apa! fins que accepto y ab gust l' amich m' atipa.

GRAN DEPÓSIT DE PIANOS
F. HENRIQUEZ Y COMPANYIA

Balmes, 31.—Barcelona

VENDAS Y CAMBIO DE PIANOS Y ARMONIOS AL CONTAT Y A PLASSOS

En aquesta casa 's venen mellors pianos y ab major baratura que en cap altre magatzem de Barcelona.

Polvo de jabon perfumado

PARA AFEITAR

FÁBRICA

DE RAMON PUIG Y HUMBERT

Calle del Sauco, n.º 1. CANET DE MAR

Paquetes de peso 400 gramos a 1 peseta cada uno y al por mayor 25 por ciento de bonificación.

Pero ¡ay! Quant pe'l carrer vaig fet un mapa,
cap amich ni company en lloch me topa
¡per dar-me ni sisquera un plat de sopa.

A. ROSSELL.

Cosas difíciles

Estar-se sense fer res.
No barallarse sogra y nora.
Trobar molts amichs verdaders.
Que á un no l' estafin.
Trobar la felicitat.
Menjar, béurer, riure y dormir á la vegada.
Viurer del aire del cel.

J. G. V.

SECCIÓ DEL PIROTÉCNICH

No pensin que de pantominas acuáticas se 'n fan sols á Barcelona.

També se 'n fan á Londres, á París y en altres punts.

Com es cosa fresca, al estiu al públich li van be.
¿No se 'n podrien fer al ivern ab neu, qu' es cosa propia del temps?

**

Y ara que hi penso. 'L senyó Alegría no va atinarhi.

Pera fer la del Circo Equestre ¿no hauria estat més fácil llogar cadiras al rededor del surtidor-sa-freig de la Plasa de Catalunya? ¡Aixis res de gas-tarse diners en deposits d' aigua, ni res d' omplir la pista, ni...

Y sobre tot, així al menos 's veuria l' utilitat del surtidor municipal, qu' ara no serveix per res.

La nova empresa del Liceo semblará una pessa molt bonica y coneguda del Teatro Espanyol, per-que podrà titularse *Mi secretario y yo*.

En efecte, 'l Yo será D. Enrich Vallesi y 'l secre-ri lo *signore* Aldo Barilli.

No 'ls faltan coneixements, práctica, ni activi-tat.

Creyem que no 'ls falta tampoch la font que 'ls proporcionarà l' aigua pera netejar lo que convin-gui.

¡Alsa, donchs! vingan bons artistes y á conten-tar al públich, *signore Vallesi, que voi sapete di-questo*.

¡Si aquest no va endevant...!

L' arcalde de Manresa ha privat la representa-ció de *Lo monjo negre*.

A pensarhi, la empresa podia consultar á l' ar-calde de quin color 'l volia, per si no fos amich del negre posarli hábit blanch ó de color de cendra, y així, tot representantlo, no hauria fet representar *Lo monjo negre* sino, verbi-gracia, *Lo monjo gris*.

Potse aquell arcalde va pensar que 'l monjo ne-gre, si 's poses la caputxa, semblaria cucurulla, ¡y ell no 'n déu se amich de las cucurullas!

LO POLVORISTA.

REUNIONS PARTICULARS

LOPE DE VEGA.—Ab numerosa y distinjida concurrencia, doná aquesta important Societat una funció diumenge á la tarde.

Se posá en escena la bonica pessa original de D. Enrich Molina *Qui mes busca....* que tingué un esmerat desempenyo, éssent aplaudits per la justesa ab que interpretaren los personatjes, la senyoreta Vila y los senyors Marqués, Mercader, Roig, Gui-tart y Sánchez (E).

A continuació, se representá lo conegut pas có-mich titolat *La casa de campo*, en carregantse de son desempenyo y logranthi aplausos la senyoreta Vila y los senyors Marqués, Roig y Fontdevila.

Terminada la funció, hi hagué ball de societat.

LA SEBA.—En lo mateix local del «Círcul de la Esquerra del Ensanche», tingué lloch lo repartiment de premis del segon Certamen literari humoristich del dit nom.

La festa se vegé molt concurreguda. fent passar una vetlla entretinguda á quants hi assistiren.

L' ordre de la festa, siguié: discurs presidencial, memoria del secretari del Jurat, lectura de poesias premiadas, y discurs de gracias.

Fou proclamada Reyna de la festa, la simpática nena Dominguetta Torrents.

Obtingueren premis y llegiren sos treballs, los Srs. Gardó, M. Riusech, Serapi Pitarra, Domingo Bartrina, A. Llimoner y altres.

En obsequi al element jove, hi hagué un escu-llit ball de Societat, resultant per tot una bonica y entretinguda festa.

FOMENT CATALANISTA.—Notabilíssima si-gué la segona de las sessions íntimas que tingué efecte diumenge dia 2 del corrent.

Estigué composta de dugas parts.

En la primera de ellas, alguns Srs. socis lleri-ren, com de costum importants treballs literaris, dels nostres mellors autors. Ademés hi prengué part la Srta. Arquer, concertista de acordeon, qui executá ab notable just diferents composicions, totas ellas rebudas ab aplauso.

La segona part siguié una conferencia qu' estigué á cárrech del distingit periodista D. Jaume Cristies, qui desarrollá lo tema «Catalanisme: son estat ac-tual y medis pera fomentarlo», treball importantís-sim que li valgué aplausos y felicitacions per quan-tas personas se trovaban en lo local. Demostrá jus-tos coneixaments de la historia del catalanisme y coneixement de medis profitosos pera sa propa-ganda.

A no privárnosho la falta d' espay de que dispo-sem, nos ocupariam ab la extensió de qu' es digne tant notable assumpto de que va tractá 'l Sr. Cris-ties, que per son treball mereix nostra desinteresa-da enhorabona, desde 'l moment que com tots los concurrents á la sessió vam apreciar en aquell acte que va saber sortir-se molt ayrosament de sa no-table missió que s' havia proposat al donar la confe-rencia.

J. XIMENO.

PAPER DE FUMAR

PLANAS

Marca registrada

Depósit: Unió, 2. — BARCELONA

FÉLIX CARRERAS

21, Riera Baja, 21

Unich representant de la acreditada Casa Biragli de Milán. Especialitat en corassas y armaduras complertas. Gran assortit de cinturons, diademas y altrás joyas, en diferents metall propis pera vestuari de teatro.

Se lloga y se serveix per temporadas complertas mediant contracta, encare que siga per obras de gran espectacle.

PREUS SUMAMENT MÓDICHES

SALÓ DE DESCANS

Ahir va marxar á Gratallops nostre estimat director D. Joan Brú Sanclement que passarà allí una temporada.

Durant la seva ausència, queda encarregat de la direcció de Lo TEATRO CATALA, D. Joan Perelló y Ortega.

* * «El Faro popular» nos ha retornat l'últim número de nostre setmanari perquè, segons tenim entès, ha retirat, per motius administratius, alguns números que enviaba de cambi.

Sens deixar de compèndrer la delicadesa á que obeheix tal conducta, continuarem nosaltres remeient al «Faro» Lo TEATRO CATALA, suplicant que l'accepti com á companyerisme y segurs de que no tindrem á ofensa lo no tenir cambi oficialment ab un periódich que llejim y llejirem ab gust.

* * Fa algunas setmanas que treballan en los teatros de Caldas y de S. Feliu de Codinas los actors Srs. Molgosa, Gimenez, Coll y Vives, y las senyoras Muntal, Calvet y Reinoso, formant part de la companyia que dirigeix l'aplaudit primer galán don Francisco Tressols. Fins ara han representat, com á obras del teatre catala, lo drama *La pena de mort*, y las pesses *Nihilistas*, *Mala nit é Indicis*.

* * Han arribat de sa excursió á San Feliu de Gñixols, Palamós y Girona, los artistas de la companyia del Sr. Miquel, D' entre ells, hem tingut lo gust de saludar al actor de caràcter D. Fernando Bozzo.

* * Ha visitat nostra Redacció lo periódich «El Crucero», de Canet de Mar. Lo número últim dedica un extraordinari com á testimoni d'agrahiment á S. M. la Reyna Regent, al Excm. é Ilm. Sr. Bisbe, Excm. senyor Capità general y á tothom qu'ha treballat pera obtenir l'indult del cabo Gironés, fill de la vila ahont surt á llum «El Crucero.»

Agrahim la visita y li correspondrem gustosos.

* * La companyia dramática del galán D. Lluís Santigosa que, com saben nostres lectors, va marxar fa algun temps á América, ha estrenat en Puerto Rico un drama titulat *De la superficie al fondo*, en lo que hi van obtenir grans aplausos lo senyor Santigosa y la senyora Cuello, encarregats dels principals papers.

També son distingits ab aplauso en aquell llunyá pais, los Srs. Soler Maimó, Cuello y demes artistes catalans que figuren en la companyia.

Nos donem y 'ls enviem la enhorabona.

* * Ha arribat de París lo distingit escultor catala D. Pere Rigualt, qui porta algunas obras escultóricas en bronze, no conegudas en aquesta capital, que exposará ben prompte en lo saló Parés y que esperem cridarán molt la atenció dels intel·ligents.

* * Lo baix d'ópera italiana D. Joseph Boldú, ben conegut de nostres *dilletanti*, ha sigut escripturat pera la vinenta temporada d'ivern en lo teatro San Carlos, de Lisboa.

* * Lo senyor Payá y Raurich ha publicat un «Método para la enseñanza del Lenguaje en las regiones donde no es la materna la lengua oficial del Estado» y ha tingut la galanteria de enviarnos dos exemplars, un d'ells dedicat al Director. Li remeterem, no duptant que se'n ocupará en quant l'hai llegit.

CAVILACIONS

XARADA

Pren una lletra
y un aliment,
y un nom de dona
veurás que has fet.

JORDI MONTSERRAT.

TRENCA-CLOSCAS

S. D. Pau Bellvil

Alella

Forma 'l títol d'una comedia catalana original d'un aplaudit actor.—J. PALMER Y PAGES.

GEROGLIFICH

En D XX 'n devian (100 100 a)

ALLA

ko ko co

A : perla

Gos N

A L L A

SIMON DEL OMBRA.

Solucions á las cavilacions del número 40

Trenca-closcas: *Lo Teatro Catala*.

Barrinament: *S. Quinté de Mediona*.

Anagramátich: *Roma, Amor*.

Geroglífich: *La lley sobre la llibertat*.

Sinonimia: *Lluna, Diana, Héctar*.

Homonimia doble: *Pan, Roch*.

Las han endevinat los senyors Vilar Daga, Acróstich, Romesco (de Reus) y Cantimplora, que si acertan las d'avuy, obtindrán com á premi lo poema *Judas*, de Frederick Soler.

Als que envihin, endevinadas, las solucions á las cavilacions d'avuy y á las del número que seguirá, se 'ls regalará un exemplar de «Bocetos literarios», de D.ª Francisca Sanchez de Pirretas.

Correspondencia particular

Salvador Sellarés: bastant s'hi crema: ánimo!—J. Burgas: no 'ns satisfá.—J. T. y R.: posarem lo tercer.—J. M. Feliu: no está bé la xarada, ni es exacte 'l títol del drama que cita com solució del trenca-closcas.—J. Plana (Reus): ja som puntuals.—D. Bartrina: no la trobem prou adecuada.—Emili Mestres: *Rodador* l'ha perdut.—N. Jaumat: no hi va avant la seva *Catalunya*.

SECCIÓ OFICIAL

GALERÍA MOLAS Y CASAS

ADICIÓN al Catálech general de las obras que pertenecen á aquesta Galeria.

Ellas, (monólech).—Un dinar á Miramar, 1 acte.—Una música de regiment, 1 acte.—Mala nit, 1 acte.—Pipo y Mascota, 1 acte.—Pare y padrí, 1 acte.—Mesalina, 1 acte.—A mitj camí, 1 acte.—Castor y Polux, 1 acte.—Com á cal sogre, 1 acte.—Lo monjo negre, 3 actes.—Rey y Monjo, 3 actes.—Judith de Walph, 3 actes.—Infanticidi, 1 acte.—¡Mal pare!, 3 actes.—Sota terra, 3 actes.—La guerra, 1 acte.

Tipografía, Susany y Companya, Muntaner 36.—Teléfono 873

LA GRAN EXPOSICIÓN

poema festiu en XXV cants y escrit en varietat de metros per

JOHN MOLAS Y CASAS

Un tomo de 270 planas ilustrat ab 210 dibuixos y grabats de R. MIRÓ FOLGUERA
3.ª edició.—Preu, 5 pessetas.—Se ven en las librerías y en la Admintració de la Galeria Molas y Casas,
Hospital, 12 y 14, 2.º—BARCELONA